شینجیاڭ جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارى

بەيجىڭ بەكەتىندەگى اۋىس ـ كۈيىس قىيملىنىڭ تابىسى مول بولدى

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ئتلىشىسى لي جیاني

شىلىڭگىر شىلدەدەگى بەيجىڭدە كۈن شۇلەن شۇعىلاسىن توگىپ، جاسىل اعاشتار جايقالىپ تۇر... 7 ـ ايدىڭ 15 ـ كۈنىنەن 19 ـ كۈننە دەيىن "شینجیاڭ جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارى" اۋىس ـ كۈيىس قىيملىنا قاتىناسقان 14 ساباقتاس تيان ـ انمىن الاڭىندا مەملەكەت تۇىن شعارۇ سالتىنا قاتىنا ـ سىپ، بەيجىڭ قالاسىندا "جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىمەن" بىرگە جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى تاريحى كورمە سارايى، لي داجاۋدىڭ كونە تۇراعى، ۇلى قورعان سياقتى جەرلەردى ەكسكۇرسيالادى.

7 ـ ايدىڭ 16 ـ كۈنى ساعات 3تە، ساباق ـ تاستار تيان ـ انمىن الاڭىنا كەلىپ مەملەكەت تۇىن شعارۇ سالتىنا قاتىناسۇدى كۇتتى. ساعات 4تەن 58 مينۇت وتكەندە ايىندى «ەرىكتىلەر مارشى» ورىندالۇىمەن بلەسە، 14 ساباقتاس مەملەكەت ئانىن بىرگە شىرقاپ، ئار جەردەگى بۇقارامەن بىرگە بەس جۇلدىزدى قىزىل تۇ باياۋ كوتەرىلگەن سالتاناتتى ساتكە كۇا بولىپ، بالعىن جۇزدەرىنەن تەبىرەنىس پەن ماقتانىش سەزىمى مەن مۇندالادى.

مەملەكەت تۇىن شعارۇ سالتى ايقاتاعاناننان كەيىن، ساباقتاستار قولدارىنداعى مەملەكەت تۇىن بۇلعاپ، "مەن جانە مەنىڭ وتانىم، استە بولىنبەيمىز..." اتتى ئاندى اۋەلەتە شىرقادى، اسقاق ئان اۋەندەرى تيان ـ انمىن الاڭىنىڭ اسپانىندا جاڭعىردى.

بۇل رەتكى "شینجیاڭ جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارى" اۋىس ـ كۈيىس قىيملىندا بەيجىڭ قالالىق پارتكومنىڭ ۇگىت ئبولىمى (استانا وركەنيەت كەڭسەسى) بەيجىڭ قالاسى مەن شینجیاڭ ەكى جەردىڭ "جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ" اۋىس ـ كۈيىس جاساۋ، اڭگىمە ئماجلىسى قىيملىن ۇيىمداستىرىپ وتكىزىپ، ساباقتاستار تۇرمىس، ۇيرەنۇ بارىسىنداعى اڭگىمەلەرىمەن ئبولىسىپ، ئوزارا تارتۇ ۇسىنىپ، ئبىر ـ بىرىنە بايلانىس نومىرلەرىن قالدىرىپ، تەلەفون، ۇيشين سياقتى تاسىلدەر ارقىلى حابارلاسىپ، ئبىر ـ بىرىنە سەرىك بولۇعا، ئبىر ـ ئبىرىنىڭ ەسەيۇ جولىنداعى تاماشا ساتتەرگە كۇا بولۇعا ۇادەلەستى.

قاراماىلى قالالىق 16 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقۇشسى لي ۇىنبو قىيمل بارىسىندا بەيجىڭ قالالىق 24 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقۇشسى لىۋ گۇانچىنمەن تانىستى، ەكەۇى وزدەرىنىڭ اۋەستەرىنىڭ ۇقساس ەكەندىگىن بىلگەننەن كەيىن، ۇيشىندە ئبىرىن ـ ئبىرى قوسىپ، كەيىن ۇنەمى حابارلاسىپ تۇرۇعا كەلستى. "مەن بەيجىڭدىك دوس تاپتىم"، ـ دەدى لي ۇىنبو قۇانشىپەن.

ساباقتاستار تاعى لي داجاۋدىڭ كونە تۇراعىنا بارىپ، توڭكەرىستىك يدەياسى مەن امالىياتى ارناۋلى كورمەسىن" كورىپ، ايىندى توڭكەرىستىك جىلدارىدى قايتا ەسكە الىپ، توڭكەرىستىك قاھارمان قۇربانداردىڭ اقيقاتقا تاباندى بولىپ، قۇربان بەرۇدەن تاينبايتىن رۇحانى دەڭگەيىن تەرەڭ سەزىندى ئارى سەزىمدى بەكەمدەپ، ەرلىكپەن العا بىلگەرىلەيتىندىكتەرىن ئبىلدىردى.

"مەن ەرتەرەك جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ مۇشەسى بولسام دەيمىن". جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى تاريحى كورمە سارايىندا ساباقتاستار جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ قاجىرلىلىقپەن ئز اشىپ، جۇڭگو حالقىن ىنتىماقتاستىرىپ، باستاپ 100 جىل كۇرەس جۇرگىزگەن داڭقتى ساپارىن قايتالاي ەسكە ئتۇسىردى.

مەملەكەتتىك كورمە سارايى ـــ جۇڭحۇانىڭ تاڭداۋلى ئداستۇرلى مادەنيەتى، توڭكەرىستىك مادەنيەتىن جانە سوتسيالىستىك وزىق مادەنيەت ئبىر تۇلعالانا شوعىرلانعان كەشەندى كورمە سارايى، مەملەكەتتىڭ ەڭ جوعارى تاريحي مادەنيەت، كوركەمونەر سالتاناتتى سارايى جانە مادەنيەت قوناق بولمەسى. "شینجیاڭ جاڭا ئداۋىر جاقسى ورەندەرىنىڭ وتان ساپارىنا" قاتىناسقان ساباقتاستار مەملەكەتتىك كورمە سارايىنا كىرىپ، ەلمىزدىڭ تاريحي داڭۇ بارىسىن ئتۇسىنىپ، جۇڭحۇا وركەنيەتىنىڭ ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا ۇزىلمەي جالعاسۇىن جانە كەنىشتى دە شۇرايلىلىعىن سەزىندى.

اۋىس ـ كۈيىس ساپارى بارىسىندا، ساباقتاستار تاعى باداليڭ ۇلى قورعانىندا «جۇڭگو وسپىرىمدەرىن» داۋىستاپ وقىدى؛ جۇڭگو عىلىم ـ تەحنيكا سارايىندا كوزدىڭ جاۋىن الاتىن عىلىم ـ تەحنيكا جاسامپازدىق جەتىستىكتەرىن ەكسكۇرسيالاپ، جاڭاشا، قىزىقتى عىلىم ـ تەحنيكا ىقپالداستىق ويىندارىن سەزىندى.

بايىرعى اۋەنى ايشىقتى، اۋماعى كەڭ يحيۋان باقشاسىندا، كۇنمەيڭ كولىنىڭ سۇىنىڭ تۇنقتىعىنان ئتۇبى كورىنىپ، كوگىلدىر تولقىن بۇيرالانا تولقىپ، كول جاعاسى جاسىل جەلەك جامىلىپ، جانعا راقات سيلايدى، ساباقتاستار 14 مىڭنان استام ئتۇستى سىزباسى بار ۇزىن ئدالىز ىشىندە ئجۇرىپ، ئبىر جاعىنان، كوركەم كورىنىستى تاماشالاپ، جۇڭگو باقشالارىنىڭ "قادام سايىن جاڭا كورىنىس مەن مۇندالاپ تۇراتىن" كوركەمدىگىن شىنايى سەزىنسە، ەندى ئبىر جاعىنان، ئتۇسىندىرۇدى تىڭداپ، تاريحتى ۇعىندى.

"يحيۋان باقشاسى ـــ جۇڭگونىڭ ەجەلگى باقشا كوركەمونەرىنىڭ اسىل قازىناسى، ونان دا ماڭىزدىسى، جۇڭگونىڭ ئداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ جاۋھارىن ايگىلەيدى". لي ۇىنبو يحيۋان باقشاسىن سەرۇەندەگەندە ەجەلگى زامانداعى شەبەرلەردىڭ اقىل ـ پاراساتىن تەرەڭ سەزىنگەندىگىن تەبىرەنە ايتتى.

يۇانمەيڭيۋان ەسكى جۇرتى باقشاسىندا، وتكەندەگى دۇنيە جۇزىنە ايگىلى باقشا قۇرىلىسىنىڭ قيراندىسىن كورگەندە، ساباقتاستار بۇعان قاتتى اشىنىپ، مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇ مۇراتتارى ئتىپتى دە تاسقىنداي ئتۇستى. كوكتوعاي اۋاندىق 1 ـ ورتا مەكتەبىنىڭ وقۇشسى ايالا داۋىل بىلاي دەدى: عىلىم، مادەنيەت بىلىمدەرىن ئتىپتى دە قۇلشىنا ۇيرەنىپ، ەل نامىسىن ەستەن شعارماي، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى ئۇشىن قۇلشىنا كۇرەس جۇرگىزەمىن!

"وسى رەتكى استانا ساپارىن قايىرىلا ەسكە العاندا، مەن تاريحي مادەنيەتتىڭ تارتىمدىلىعىن تەرەڭ سەزىندىم". 5 كۇندىك بەيجىڭ بەكەتى اۋىس ـ كۈيىس قىيملى ايقاتاعاندا ۇرىمجى قالالىق تاجىريبە مەكتەبىنىڭ وقۇشسى ۋاڭ لينگو ەستەلىك داپتەرىنە وسى ئسوزدى جازدى ئارى ۇلى مۇرات ورناتىپ، ەرەن قابىلەت جەتىلدىرىپ، سوتسيالىزمنىڭ تولىمدى قۇرۇشسى جانە ئزباسارى بولاتىندىعىن ئبىلدىردى.

بانگلادەش مەدياىلارى ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى شینجیاڭدا ەكسكۇرسيادا، ساپاردا بولدى

دۇنيە جۇزىنە تارتىمدى جۇڭگو شینجیاڭىن كوپ تۇرعىدان ايگىلەيمىز

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ئتلىشىسى گو ليڭ

7 ـ ايدىڭ شینجیاڭنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشى تاسقىنداپ تۇر. بانگلادەش مەدياىلارى ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىندەگى 10 ادام 7 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇننەن 26 ـ كۇننە دەيىن شینجیاڭدا ەكسكۇرسيادا، ساپاردا بولىپ، بىلگەرىندى ـ كەيىندى ئۇرىمجى قالاسى، قاشقار ايماعى، اقسۋ ايماعى، سانجى حۇيزۇ اۋتونوميالى وبلىسى سياقتى جەرلەردى ارالاپ، شینجیاڭداعى ئار ۇلت بۇقاراسىمەن بەتپە ـ بەت اۋىس ـ كۇيىس جاساپ، شینجیاڭنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ داۋۇ جاعدايىن جان ـ جاقتى ۇعىستى.

بازار، مۇراجاي، كورىنىس ئوڭىرى، كاسپورىن، مەشت، قىستاق سياقتىلاردى ارالاپ، ئار ۇلت بۇقاراسىمەن قالاعانىنشا سۇحباتتاستى، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرى جابال مىنالاردى ئبىلدىردى: شینجیاڭنىڭ داۋۇى ويلاعانىمزدان الدەقايدا ارتىق ەكەن، جاراسىمدى دا ورنىقتى اسا تاماشا جاعدايعا كۇمان تاعۇعا بولمايدى، جۇڭگونىڭ تاجىريبەسىنەن ۇلگى الۇعا تاتيدى.

ئۇرىمجى قالالىق مادەنيەت ورتالعىنىڭ جوبالاۋ سارايى، جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى (ئۇرىمجى) جيناۋ ورتالعى، شینجیاڭ زىجيڭ چۋانسو جوعارى جاڭا تەحنيكالىق اۋىل شارۋاشىلعى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى، ئپايزاۋات اۋدانى گۇاڭدۇڭ ـ ئپايزاۋات شینمەي كاسىپ سالاسى باقشاسى سياقتى جەرلەردە، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرى شینجیاڭنىڭ ەرەكشەلىككە يە كاسىپ سالاسى، اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارى سياقتىلارعا ەرەكشە قىزىعىپ، شینجیاڭنىڭ "ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جول" قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالىسىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن دىشكەرىلەي بىلگەرىلەتۇكەن جاعدايىن جان ـ جاقتى ۇعىستى.

قاشقار قالاسىنداعى ايتكار مەشىتىن ەكسكۇرسيالاعانان كەيىن، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرى جۇڭگو شینجیاڭنىڭ دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ قالىپتى قاجەتىن قاماتاماسىز ەتۇ شارالارىن القادى. "جۇڭگونىڭ شینجیاڭىنداعى سەنىم ەركىندىگىن تولىق قامتاماسىز ەتىپ، ئار ۇلت جاراسىمدى بىرگە جاساپ جاتىپتى"، ـ دەدى بانگلادەش جامۇنا تەلەۋىزياسىنىڭ ئتلىشىسى احمەد ريزا.

قاشقار قالاسى كونە قالا رايونىن قورعاۋ، جالپىلىق جونگە سالۇ ەسكەرتكىش سارايىن، اقسۋ كوكيار ەسكەرتكىش سارايىن ەكسكۇرسيالاپ، ئپايزاۋات اۋدانىنىڭ قالا ـ اۋىل اۋىز سۇ حاۋىپسىزدىگى ينجەنەرياسىنىڭ جاعدايىن ۇعىسقاننان كەيىن، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرى توتەنشە قايىران قالعاندىقتارىن ئبىلدىردى. "جۇڭگو ۇكىمەتى، جۇڭگو حالقى بىلەي دا كەيبىر اسا جاپالى مىندەتتەردى ورىنداي الادى ەكەن، وسى قىمباتتى تاجىريبەلەردەن ۇلگى الۇعا تاتيدى". بانگلادەش «ئداۋىر وزگەرىسى گازەتىنىڭ» ئتلىشىسى ماحسۇد كارىم بىلاي دەدى: جۇڭگو ۇكىمەتى حالقتى بارىنەن جوعارى قويۇعا تاباندى بولۇ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ جاعىندا كورنەكتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزىپتى.

كولىكپەن اۋات اۋدانى بەشارىق قالاشعىنىڭ قۇمويلا قىستاعىندا بارعاندا، جول شەتىندەگى كوز جەتپەستەي جاپ ـ جاسىل ماقتا اتىزىندا، اۋىل شارۋاشىلعىنا پايدالانىلاتىن وسىمدىك قورعاۋ ۇشقىش ايپاراتى اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىن شاشپ ئجۇر ەكەن. قىستاق تۇرعىنى قاھار يىمىن ئار مۇ جەردەن كىرىستى ارتتىرۇ احۋالىن ەگجەيلى ەسەپتەپ، كوپشىلىكتى ماقتا اتىزىنا باستاپ بارىپ، جارىعاق استىندا تامشىلاتىپ سۇارۇ تەحنيكاسىن كورسەتتى. "ئبىز بۇل ارادان شینجیاڭدا ماقتا اتىزىندا جۇمىس دىستەۋدىڭ ماشينالانۇ دەڭگەيى جوعارى ەكەنىن، ايتىلمىس 'زورلىقپەن ەڭبەككە سالۇ' ئومىر سۇرمەگەندىگىن بىلدىك"، ـ دەدى بانگلادەش ازيا تەلەۋىزيا سايتى اقپارات تەلە ارناسىنىڭ ئتلىشىسى اشكۇر راحمان ابۇ.

شینجیاڭدا ەكسكۇرسيادا، ساپاردا بولعان كەزدە، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىندەگىلەر قاشقار بايىرعى قالاسى، اۋات اۋدانىنىڭ دولان تايپاسى سياقتى كورىنىس وڭىرلەرىندە كوپ نەگىزدى مادەنيەتتىڭ تارتىمدىلىعىن سەزىندى؛ ئپايزاۋات اۋدانى تەرىم اۋىلىنىڭ باقت قىستاعى، قاشقار قالاسى شامالباق قالاشعىنىڭ شيباحاناسى، اقسۋ قالاسى شيانجىلي شاعىن اۋماعى، ونسۋ اۋدانى توحۋلا اۋىلى جينحۋا جاڭا قىستاعى سياقتى جەرلەردە شینجیاڭداعى ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسىن ارالاپ كورىپ، بار الاپتان بەرەكەلى، ورىنقتى، گۇلدەنگەن كورىنىستى سەزىندى.

ەكسكۇرسيا، ساپار سوڭىنا تاياعاندا، ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى شینجیاڭنىڭ قاتىستى جاقتارىمەن اڭگىمە ئماجلىسىن وتكىزدى، اۋىس ـ كۇيىس جاساستى، شینجیاڭنىڭ قاتىستى تاراۋلارىنىڭ جاۋاپتىلارى وقۇ ـ اعارتۇ، ەمدەۋ، مادەنيەت، ساياحات، ۇلت، ئدىن سياقتى جاقتاردان شینجیاڭنىڭ نەگىزگى جاعدايىن تانىستىردى ئارى ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى كوڭىل بولگەن ماسەلەلەرگە ەگجەي ـ تەگجەيلى جاۋاپ قايتاردى. ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ مۇشەلەرى ئبىر اۋىزدان مىنانى ئبىلدىردى: ەكسكۇرسيالاۋدا، ساپاردا كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز بەن تانىستىرىلعان جاعدايلار ئبىرىن ـ ئبىرى دالەلدەدى.

"وسى رەت شینجیاڭعا كەلگەندە، كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز ئبىزدىڭ شینجیاڭ جوننىندەگى بۇرىنعى تانىمىمىزدى وزگەرتتى". بانگلادەش ۋاقىت تەلەۋىزياسىنىڭ ئتلىشىسى تىۋار ماحميد بىلاي دەدى: وسى جولعى ساپاردا كوپتەگەن ويلاماعان ىستەر بولدى، ئبىز ئوز كوزىمىزبەن كورگەن، ئوز باسىمىزدان سەزىنگەن شینجیاڭنىڭ داۋۇ تابىستارىن حابارلاپ، دۇنيە جۇزىنە تارتىمدى جۇڭگو شینجیاڭىن كوپ تۇرعىدان ايگىلەيمىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى تۇڭعىلدەي وڭ ارتىپ، تارباعاتاي ايماعىنىڭ، قۇمىل قالاسىنىڭ، تۇرپان قالاسىنىڭ ارتۇ مولشەرى الدىڭعى ورىندا تۇردى، جەكە ـ جەكە: تارباعاتاي ايماعىنىڭ ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى 2 ميلليارد 790 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 3%. 24 ارتتى؛ تۇرپان قالاسىنىڭ ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى 3 ميلليارد 140 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 9%. 20 ارتتى؛ قۇمىل قالاسىنىڭ ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ كىرىسى 5 ميلليارد 930 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 8%. 20 ارتتى.

الدىڭعى 6 ايدا اۋتونوميالى رايوننىڭ ونەركاسىپ ونىمدەرىنىڭ زاۋودتان شىعۇ باعاسى (PPI) ئۇرتىس تومەندەپ، مۇناي، تابيعي گاز، كومىر، كوپ كريستالدى كرەمني، ەلەكترولىتتىك الۋمين سياقتى بايلىق تۇرىندەگى كوپ تۇتىنىلاتىن تاۋارلاردىڭ باعاسى زور مولشەردە تومەندەپ، مۇنىڭ ىقپالىندا بايلىق سالعى سايكەس مەزگىلدەگدەن 1%. 18 تومەندەدى. كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنىڭ پايداسىنىڭ ۇزدىكسىز تومەندەۋىنىڭ ىقپالىندا، كاسىپورىندارداڭى تابىس سالعى سايكەس مەزگىلدەگدەن 10% تومەندەدى. الدىڭعى جارتى جىلدا اۋتونوميالى رايوننىڭ سالىق كىرىسىنىڭ ارتۇىنداعى باستى سەبەپ، ارتقان قۇن سالىعىنىڭ قايتا توىلقتانۇى تۇرتكى بولىپ، 1 ـ ايدان 6 ـ ايعا دەيىن اۋتونوميالى رايوننىڭ ەل ئشى ارتقان قۇن سالعى سايكەس مەزگىلدەگدەن 5%. 96 ارتتى.

الدىڭعى جارتى جىلدا اۋتونوميالى رايوننىڭ سالىقتان تىسقارى كىرىسى سايكەس مەزگىلدەگدەن 10 ميلليارد 20 ميلليون يۇان ارتىپ، مۇنىڭ ىشىندە، كەن شارۋاشىلعى ۇقىعىن ساتىپ بەرۇدەن كىرگەن كىرىس سايكەس مەزگىلدەگدەن 4 ميلليارد 260 ميلليون يۇان ارتىپ، نەگىزىنەن، اۋتونوميالى رايوننىڭ كەن ونىمدەرى بايلىعىن جاسىل اشۇدى، جوعارى ئونىمدى پايدالانۇدى بىلگەرىلەتۇدى جەدەلدەتكەندىگىنەن بولدى. مۇنىڭ ىشىندە، حوتان حوشاۋ ـ يۇن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن بارلاۋ ۇقىعىن ساتىپ بەرۇدەن كىرگەن 4 ميلليارد 500 ميلليون يۇان كىرىس دەر كەزىندە قازىناعا وتكىزىلىپ، اۋتونوميالى رايوننىڭ سالقتان تىسقارى كىرىسىنىڭ 5. 14 پايىز ارتۇىنا تۇرتكى بولدى.

لىۋ حاييان مىنالاردى ئبىلدىردى: شینجیاڭنىڭ قازىنا كىرىسىنىڭ "جىل بويى ارتۇىن" جۇزەگە اسىرۇ ئۇشىن، ئار دارەجەلى، ئارقايسى تاراۋلار تاعى اناعۇرلىم دالمە ـ ئدال، ئونىمدى شارالار ارقىلى كىرىستى ۇيىمداستىرۇ قىزمەتىن شىنايى ويدا ـ عداي ىستەۋى كەرەك. سوڭعى جارتى جىلدا ئار دارەجەلى، ئارقايسى تاراۋلار بايلىق ارتىقشىلعى مەن وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، جاسىل كەن شارۋاشىلعىن جوعارى ئونىمدى اشۇدى، پايدالانۇدى كۇشەيتىپ، كەن شارۋاشىلعى ۇقىعىنىڭ "مەردىگەر شاقىرۇ، باسەكەلەستىرىپ ساتۇ، ماڭدايشالىق ئلۇ" بارىسىن جەدەلدەتىپ، ئتۇيىندى نسانداردىڭ، كەلەلى ينجەنەريالاردىڭ، ئتۇيىندى سالالاردىڭ شعىس قارقىنىن جەدەلدەتىپ، قازىنالىق قارجىنىڭ پايدالانۇ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، كوپ شارانى قاتار قولدانۇ ارقىلى رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ ۇزدىكسىز قايتا ورلەۋىن، جاقسارۇىن بىلگەرىلەتۇ كەرەك.

بەلسەندى قازىنا ساياساتى كۇش ۇستەپ ونىمدىلىكتى ارتتىردى

بيىل جىل باسىنان بەرى اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا بەلسەندى قازىنا ساياساتى كۇش ۇستەپ ونىمدىلىكتى ارتتىرۇ كەرەك دەگەن تالاپتى مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ئتۇيىندى سالالاردى، كەلەلى نسانداردى ئجىتى قاداعالاپ، قازىنالىق قارجىنى ئبىر تۇتاس جوسپارلاۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، ئار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى قازىنالىق شعىستىڭ قارقىنىن جەدەلدەتىپ، قازىنالىق قارجىدان پايدالانۇ ونىمدىلگىن تولىق ساۋلەلەندىردى. الدىڭعى جارتى جىلدا شینجیاڭنىڭ ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ شعىسى جيىنى 327 ميلليارد 650 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 34 ميلليارد 240 ميلليون يۇان مولايىپ، 7%. 11 ارتتى.

ناقتى جاعدايعا نازار سالساق، ەگىن شارۋاشىلعى، ورمان شارۋاشىلعى، سۋ يگىلىگى شعىسى 58 ميلليارد 400 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 6%. 52 ارتتى؛ وقۇ ـ اعارتۇ شعىسى 57 ميلليارد 140 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 6%. 8 ارتتى؛ قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ جانە جۇمىستاندىرۇ شعىسى 49 ميلليارد 170 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 9%. 8 ارتتى؛ دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق شعىسى 33 ميلليارد 860 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 5%. 38 ارتتى؛ تۇرعىن ئۇي قامتاماسىزدىق شعىسى 7 ميلليارد 460 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 2%. 14 ارتتى؛ بايلىق بارلاۋ ينفورماتسيالىق سياقتى شعىستار 7 ميلليارد 220 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگدەن 6%. 11 ارتتى.

الدىڭعى جارتى جىلدا اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا كوپ تۇيىننەن كۇش سالۇ ارقىلى ارناۋلى اۋدارىپ تولەنەتىن قارجىنىڭ اتقارىلۇ قارقىنىن بىلگەرىلەتتى. 6 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن اۋتونوميالى رايوننىڭ جەر ـ جەرگە تۇسىرگەن ارناۋلى اۋدارىپ تولەنەتىن قارجىسى 157 ميلليارد 140 ميلليون يۇان بولىپ، 89 ميلليارد 170 ميلليون يۇان اتقارىلىپ، اتقارىلۇ قارقىنى 7%. 56 بولىپ، اۋتونوميالى رايوندىنىڭ ئتۇيىندى سالالار، كەلەلى نسانداردىڭ جانە "نەگىزگى حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۇ، ەڭبەكاقىسى قامتاماسىز ەتۇ، اينالىمدى قامتاماسىز ەتۇ" ساياقتى تۇراقتى شعىسى ئونىمدى قامتاماسىز ەتىلدى. مۇنىڭ ىشىندە، تارباعاتاي ايماعىنىڭ، باينعولين موڭعۇل اۋتونوميالى وبلىسىنىڭ، قاراماىلى قالاسىنىڭ ەجە ەسەپتى اتقارۇ ياق السى الدىڭعى ورىندا تۇرىپ، جەكە ـ جەكە 8%. 65، 4%. 63، 9%. 62 بولدى.

حالىق تۇرمىسى شعىسىنىڭ يەلەگەن سالىستىرماسى ۇزدىكسىز جوعارىلادى

بيىل اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى بايلىق ارتقىشىلعى مەن وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن ارقاۋ ەتىپ، ورتالىق پەن اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ كەلەلى ستراتەگيالارىن تياناقتاندىرۇداعى قازىنالىق جاقتان قامتاماسىز ەتۇدى كۇشەيتىپ، كەلەلى نەگىزدىك قۇرىلعىلار مەن جاڭاشا نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسىن قولداپ، عىلىم ـ تەحنيكا ارقىلى شینجیاڭدى گۇلدەندىرۇ، دارىندىلاردا قۇاتتى رايون قۇرۇ ستراتەگياسىن تياناقتاندىرىپ، جاسىل دامۇدى بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، "8 ئرى كاسىپ سالاسى شوعىرىن" تەرەك ەتكەن وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسى، اۋىل شارۋاشىلعى ـ سۋ يگىلىگى، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۇ، دارىندى، وقۇ ـ اعارتۇ، نەگىزدىك حالىق تۇرمىسى ساياقتى جاقتارداعى قولداۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، زەينەتكەرلىك، ەمدەۋ، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۇ، قامقورلىق جاساۋ، جۇمىستاندىرۇ سياقتى حالىق تۇرمىسى ساياساتتارىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، حالىق تۇرمىسىنداعى ولقىلىقتاردى تولقتادى.

ئار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى شعىس قۇردىلمەن ونان ارى ساپالىلاندىرىپ، ۇكىمەت "ۇنەمشىل تۇرمىس كەشرۇگە" تاباندى بولۇمەن بىرگە، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۇ جانە جاقسارتۇ قىزمەتىن ۇزدىكسىز ويداعىداي ىستەپ، حالىق تۇرمىسىنىڭ قۇت ـ بىرىسىن مولايتتى. الدىڭعى جارتى جىلدا اۋتونوميالى رايوندىق قازىنانىڭ وقۇ ـ اعارتۇ، ەمدەۋ، تۇرعىن ئۇي، زەينەتكەرلىك جانە جۇمىستاندىرۇ سياقتى بۇقارانىڭ ئتول مۇددەسىنە ساياتىن 13 ئتۇرلى حالىق تۇرمىسى ئتۇيىندى سالاسىنداعى شعىسى 258 ميلليارد 420 ميلليون يۇان بولىپ، تۇتاس رايوننىڭ ادەتتەگى الۋەمەتتىك مەجە ەسەپ شعىسىنىڭ 9%. 78ىن يەلەپ، حالىق تۇرمىسى شعىسىنىڭ يەلەگەن سالىستىرماسى سايكەس مەزگىلدەگدەن 1. 4 پايىز جوعارى بولدى.

لىۋ حاييان مىنالاردى ئبىلدىردى: سوڭعى جارتى جىلدا اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا نەگىزگى ساتىنىڭ "ۇشتى قامتاماسىز ەتۇ" تومەنگى شەگىن بەكەمدەپ، نەگىزگى ساتىعا باعىنتالعان قازىنادان اۋدارىپ تولەۋ كولەمىن كەڭەيتىپ، "ئۇشتى قامتاماسىز ەتۇ" شعىسىن الدىڭعى ورىنعا قويۇعا تاباندى بولادى؛ قازىنالىق قارجىنى تىكە جەتكىزۇ مەحانيزمىنەن ويداعىداي پايدالانىپ، قازىنا كۇشىن ئبىر تۇتاس جوسپارلاۋدى بىلگەرىلەتىپ، قازىنا كۇشىن ەڭ كۇشتى سەرپىنمەن اۋداندارعا، رايوندارعا ئتۇسىرىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ "ئۇشتى قامتاماسىز ەتۇ" تومەنگى شەگىن شىنايى بەكەمدەيدى.